

MODERN RESEARCH IN WORLD SCIENCE

Proceedings of XII International Scientific and Practical Conference

Lviv, Ukraine

26-28 February 2023

Lviv, Ukraine

2023

UDC 001.1

The 12th International scientific and practical conference “Modern research in world science” (February 26-28, 2023) SPC “Sci-conf.com.ua”, Lviv, Ukraine. 2023. 1161 p.

ISBN 978-966-8219-86-3

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Modern research in world science. Proceedings of the 12th International scientific and practical conference. SPC “Sci-conf.com.ua”. Lviv, Ukraine. 2023. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/xii-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-modern-research-in-world-science-26-28-02-2023-lviv-ukrayina-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: lviv@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2023 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2023 Authors of the articles

86.	Бережна Л. В. ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ЯК ОРГАНІЧНА СКЛАДОВА СТАНОВЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕДАГОГА	429
87.	Васильєва Г. І., Верьовкіна Ж. Л., Бабенко М. О. КОМАНДНА РОБОТА ФАХІВЦІВ (КОНСУЛЬТАНТІВ) ПІД ЧАС КОМПЛЕКСНОЇ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ОЦІНКИ РОЗВИТКУ	433
88.	Волкова С., Руда Р., Мельнікова В. МОДЕЛЬ ПЕРЕВІРКИ ЯКОСТІ ЗНАНЬ ПРИ ТЕСТУВАННІ	439
89.	Глуховська Н. А. ВИКОРИСТАННЯ КЕЙС-МЕТОДІВ НА ЗАНЯТТІ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ	442
90.	Глушман В. Д. РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ЯК ЕФЕКТИВНА ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ МИСЛЕННЯ, МОВЛЕННЯ, УЯВИ В УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	451
91.	Григоренко О. С., Голозубова О. В. ВИХОВНА РОБОТА У ДИСТАНЦІЙНОМУ ФОРМАТІ В УМОВАХ ПЕДАГОГІЧНОГО ЗАКЛАДУ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ	458
92.	Грищенко І. Д. ВОКАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО УКРАЇНИ	464
93.	Гур'янова Н. М., Товарниченко К. В. МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО В СЕРЕДНІЙ ШКОЛІ	469
94.	Діденко Н. М. ІНСТРУМЕНТИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В МЕТОДИЦІ ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ	471
95.	Кожухівська Н. О. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ПРЕДМЕТНО-ІГРОВОГО СЕРЕДОВИЩА ЗДО	478
96.	Коренева І. М., Кириєнко О. О. ІСТОРИКО-РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ	486
97.	Крикавський О. І. ВИКОРИСТАННЯ ОН-ЛАЙН ДОШКИ LINO У ГУРТКОВІЙ РОБОТІ	493
98.	Кудінова О. І. ЛАТИНСЬКА МОВА ЯК ЗАСІБ РЕТРАНСЛЯЦІЇ ЗДОБУТКІВ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ЦИВІЛІЗАЦІЇ У СУЧАСНИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР	497
99.	Левченко Ф. Г. ФОРМИ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ТЕХНОЛОГІЙ STEM-ОСВІТИ В ГІМНАЗІЇ	504

УДК: 376

**КОМАНДНА РОБОТА ФАХІВЦІВ (КОНСУЛЬТАНТІВ) ПІД ЧАС
КОМПЛЕКСНОЇ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ОЦІНКИ РОЗВИТКУ**

Васильєва Г. І.,

кандидат педагогічних наук,
провідний інспектор управління освіти
Дніпровської районної в місті Києві
державної адміністрації

Верьовкіна Ж. Л.,

кандидат педагогічних наук,
директор середньої загальноосвітньої школи
I-III ступенів № 4 м. Києва

Бабенко М. О.

студент магістратури
Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова

Агресія російської федерації проти України зумовила ряд основних викликів в освіті дітей з особливими освітніми потребами (ООП), в т. ч. забезпечення належної роботи інклюзивно-ресурсних центрів (ІРЦ) в умовах воєнного стану та готовності фахівців ІРЦ надавати якісні послуги.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Положення про інклюзивно-ресурсний центр» від 29.04.2022 № 493 [4] на період дії воєнного стану можливості ІРЦ щодо реалізації завдань збільшено, зокрема: розширено перелік і тематику завдань ІРЦ; надано додаткові гарантії для внутрішньо переміщених осіб з ООП, а саме на проведення комплексної оцінки дитини (КОР), забезпечення психолого-педагогічного супроводу та отримання корекційно-розвиткових послуг; передбачено можливості для подання заяв, отримання висновків про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи (далі – КОР), а також консультацій фахівців ІРЦ батьків або законних представників дітей з ООП; надано можливість використання документів із мобільного додатка «Дія»; зменшено до одного тижня термін

проведення комплексної оцінки для дітей, які переїхали на тимчасове місце проживання; збільшено можливості для проведення повторної комплексної оцінки розвитку дитини, у т. ч. із метою моніторингу розвитку особи (за згодою батьків чи законних представників). Окрім того, передбачено можливості надання послуг для дітей, що постраждали внаслідок військових дій або отримали психологічні травми.

Ці завдання постали і перед інклюзивно-ресурсним центром № 4 Дніпровського району міста Києва, який прийшов на зміну розформованій психолого-медико-педагогічній консультації (ПМПК) та розпочав свою діяльність у лютому 2019 року. В основі діяльності інклюзивно-ресурсного центру є забезпечення права дитини на освіту. Тому ІРЦ здійснює свою діяльність з урахуванням таких принципів, як: повага та сприйняття індивідуальних особливостей дітей; дотримання найкращих інтересів дитини; недопущення дискримінації та порушення прав дитини; конфіденційність; доступність освітніх послуг з раннього віку, міжвідомча співпраця [3].

Основною послугою ІРЦ, яка раніше була в компетенції ПМПК, є проведення комплексної оцінки розвитку дитини. Це дозволяє визначити потенційні можливості та освітні потреби дитини [2]. Команда фахівців інклюзивно-ресурсного центру (вчитель-логопед, вчитель-дефектолог, практичний психолог, вчитель-реабілітолог) діагностує дитину, складаючи цілісне уявлення про її здоров'я та розвиток за методом «дзеркальної діагностики». Під час такої оцінки – мінімальна вірогідність помилки, виключається ризик упустити маркери порушень у розвитку.

Важливим є те, що діагностика проводиться в природній обстановці у вигляді вільного спілкування та гри, тому дитина здатна по-справжньому розкритись. Під час проведення діагностики спеціалісти слухають, спостерігають за поведінкою дитини та складають протоколи. У разі виникнення складних питань, які потребують точки зору інших фахівців, для обговорення та вирішення проблемних питань проводяться засідання усіх членів команди фахівців ІРЦ.

Фахівцями ІРЦ було розроблено Інструкцію щодо проведення комплексної оцінки розвитку дитини в умовах воєнного стану, перед проведенням КОР батьки з нею ознайомлюються під підпис. У разі оголошення повітряної тривоги відвідувачі у супроводі фахівців ІРЦ переходять в укриття, яке знаходиться у приміщенні сусідньої школи (це приблизно 5 хвилин). У кожного фахівця на цей випадок є своя валіза з матеріалом для діагностики.

Фахівці центру надають рекомендації команді супроводу щодо складання, виконання, коригування індивідуальної програми розвитку (ІПР) в частині здійснення психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг, змісту, форм та методів навчання відповідно до потенційних можливостей дитини, створення належних умов для навчання залежно від порушення розвитку (доступність приміщень, особливості облаштування робочого місця, використання технічних засобів тощо), надаються рекомендації батькам та педагогам щодо надання підтримки в освітньому процесі для дітей, які зазнали психологічної травми. За кожним фахівцем інклюзивно-ресурсного центру закріплено декілька закладів освіти. Всі питання вирішуються в телефонному режимі або вайбер зв'язку [1].

Для проходження комплексної оцінки розвитку, в тому числі і повторної, батьки реєструються та подають заяву (повторну заяву) через Портал ІРЦ. Усі питання реєстрації, перелік необхідних документів для проходження КОР батьки можуть вирішити в телефонному режимі. Під час воєнного стану, відповідно до змін у Положенні про ІРЦ, можуть надаватися копії документів, що посвідчують особу дитини, особу батьків дитини, а також можна пред'являти документи з використанням мобільного додатка Порталу Дія. Після того, як батьки подали заяву на проведення комплексної оцінки розвитку, призначається дата та час проведення КОР, які потім узгоджуються з батьками дітей.

Після обстеження дитини команда фахівців збирається для обговорення, узагальнення результатів комплексної оцінки та оформлення висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини. Результати

комплексної оцінки оформлюються в електронному вигляді, зберігаються в ІРЦ.

Під час воєнного стану на проведення КОР та підготовки висновку відповідно до змін у Положенні про ІРЦ надається 5 днів (раніше це було 10 днів), що ускладнює процес, але не впливає на якість проведення. Висновок надається батькам (одному із батьків) або законним представникам дитини. Батьки в обов'язковому порядку ознайомлюються з висновком про комплексну оцінку, умовами навчання та надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг у закладах освіти перед тим, як поставити підпис про отримання Висновку про КОР. У разі, якщо під час воєнного стану висновок про комплексну оцінку розвитку, що надавався ІРЦ до введення воєнного стану, було втрачено, фахівці, за запитом батьків надають копію висновку.

У разі переходу дитини з особливими освітніми потребами із закладу дошкільної освіти до закладу загальної середньої освіти, зі спеціального закладу освіти до закладу загальної середньої освіти з інклюзивним навчанням або за рекомендаціями команди психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами щодо наявності успіхів або труднощів у засвоєнні дитиною освітньої програми, фахівці ІРЦ проводять повторну комплексну оцінку.

Ретельно та професійно проведена діагностика та чіткі висновки і рекомендації стають основою ІПР, яку складає і над якою працює далі команда психолого-педагогічного супроводу закладу освіти, куди йде дитина на інклюзивне навчання, робить програму ефективною та дієвою.

До основних завдань діяльності ІРЦ на відміну від ПМПК відноситься проведення на постійній основі корекційно-розвиткових занять.

З метою успішної адаптації та соціалізації дітей з особливими освітніми потребами до нових життєвих реалій кваліфіковані фахівці (консультанти) інклюзивно-ресурсного центру надають психолого-педагогічні, корекційно-розвиткові та інші послуги дітям раннього та дошкільного віку з особливими освітніми потребами, які не відвідують заклади дошкільної освіти та дітям з

особливими освітніми потребами, які здобувають освіту у формі педагогічного патронажу.

Протягом березня-квітня 2022 року фахівці інклюзивно-ресурсного центру активно проводили корекційно-розвиткові онлайн заняття з дітьми, які до війни отримували їх в ІРЦ. Особлива увага приділялася дітям з порушенням комунікативної функції та їх батькам, які вимушено змінили місце перебування та потребують постійної допомоги та підтримки. Таким дітям досить складно встановити контакт дистанційно, правильно розуміти мову та поведінку педагога та надавати адекватний зворотній зв'язок.

В інклюзивно-ресурсному центрі № 4 створено сучасне інклюзивне середовище: спеціальні приміщення, обладнані корекційно-розвитковим приладдям, цікавими ігровими зонами та всім необхідним для роботи з дітьми з особливими освітніми потребами. Крім того, працівниками ІРЦ облаштовано куточки очікування для дітей з розвиваючими іграми, іграшками, пазлами, розмальовками, де вони разом із своїми батьками або уповноваженими особами чекають на заняття або на консультацію фахівця.

Відповідно до Положення про інклюзивно-ресурсний центр, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.07.2017 № 545 (зі змінами), на період дії воєнного стану в Україні фахівці ІРЦ організовують супровід батьків як в очному, так і в онлайн режимі. В першу чергу надають консультації та практичні поради батькам, що робити з дитиною в тій чи іншій ситуації, як підтримати, як допомогти. В більшості, звертаються батьки дітей із соціоадаптаційними та інтелектуальними труднощами. Крім консультацій, в разі потреби, фахівці ІРЦ надають психологічну допомогу в очному або телефонному режимі, ZOOM конференції та Вайбер.

До завдань, які покладені на інклюзивно-ресурсні центри, відносять також організацію інформаційно-просвітницької діяльності. На сторінці ІРЦ № 4 району м. Києва у Фейсбук батьки дітей з особливими освітніми потребами та педагогічні працівники мають можливість постійно ознайомлюватися з необхідною та корисною інформацією: нормативно-правовими документами,

порадами психологів, терапевтичними казками, пам'ятками з рекомендаціями та техніками для налагодження сну, іграми для зняття стресу у дітей, іграми та вправами для розвитку психічних процесів та мовлення тощо.

Інклюзія – це робота цілої команди. Завдяки діяльності інклюзивно-ресурсного центру діти з особливими освітніми потребами мають можливість отримати своєчасну допомогу та доступ до реабілітаційних та корекційно-розвиткових послуг.

Злагоджена системна командна робота фахівців (консультантів) інклюзивно-ресурсного центру, співпраця з педагогічними працівниками та партнерські стосунки з батьками, систематичне підвищення кваліфікації та фахової майстерності педагогічних працівників ІРЦ є запорукою успішного інклюзивного навчання. Саме створення необхідних умов сприяє розвитку особистості дитини з особливими освітніми потребами, засвоєнню нею знань, умінь і навичок, успішній адаптації, реабілітації, її самореалізації та інтеграції в соціум.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Васильєва Г. І. Формування методичної компетентності педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти в умовах інклюзивного середовища : автореф. дис. ...канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 "Теорія і методика професійної освіти" Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. Київ, 2021. 22 с.

2. Організаційно-методичні засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів: навчально-методичний посібник / За заг. ред. М. А. Порошенко та ін. Київ: 2018. 252 с.

3. Положення про інклюзивно-ресурсний центр. (2017). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/545-2017-%D0%BF>

4. Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Положення про інклюзивно-ресурсний центр» (2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/493-2022-%D0%BF#Text>